

ΤΕΕ

Αριθ. Πρωτ. Οικ. Σ. 15/5.2.2018

ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
M. Αλεξάνδρου 49 – 54643 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ. 2310 883170, 2310 883100
Fax 2310 883110

Πληρ.: Ερμίνα Στόλη
Τηλ. : 2310 883104
Fax : 2310 883110
e-mail: stolier@central.tee.gr

Προς
τον Αν. Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης
κ. Αλέξη Χαρίτση
Νίκης 5-7
10180 ΑΘΗΝΑ
Fax 210 3332390
e-mail: alternate.minister@m nec.gr

Θέμα: Απόψεις ΤΕΕ/ΤΚΜ σχετικά με το περιεχόμενο της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης «Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων», του ΕΠΑνΕΚ, ΕΣΠΑ 2014-2020.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Με αφορμή την πρόσφατη προκήρυξη της Δράσης ««Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων» του ΕΠΑνΕΚ, ΕΣΠΑ 2014-2020 σας αποστέλλουμε συνημμένα τις απόψεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ κατόπιν εισήγησης της Μ.Ε Ανταγωνιστικότητας-Επιχειρηματικότητας-Καινοτομίας, σχετικά με το περιεχόμενο της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και παρακαλούμε για τις επισημάνσεις σας επ' αυτών.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διευκρίνιση ή πληροφορία.

Με εκτίμηση

Κοινοποίηση

- κα. Ελένα Κουντουρά, Υπουργό Τουρισμού
- κα. Ευγενία Φωτονιάτα, Ειδική Γραμματέα Τομεακών Ε.Π. ΕΤΠΑ και Τ.Σ.

Εσωτερική διανομή:
ΤΕΕ Φ(χρον. αρχείο, Τ.ΕΑΘ,Μ.Ε)

TECHNICAL CHAMBER OF GREECE

Section of Central Macedonia
M. Alexandrou 49, 54643 Thessaloniki
Tel. 0032310 883170, 0032310 883100
Fax 0032310 883110

ΑΠΟΨΕΙΣ Μ.Ε. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

1. Στόχος -Σκοποί Δράσης

- ✓ Είναι θετικό το γεγονός ότι, η Πολιτεία προχώρησε στην προκήρυξη της συγκεκριμένης Δράσης ενισχύοντας την ίδρυση νέων τουριστικών ΜΜΕ, συμπληρωματικά με την προκήρυξη της Δράσης για την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων ΜΜΕ που βρίσκεται σε φάση υλοποίησης.
- ✓ Θεωρούμε χρήσιμο να ληφθεί υπόψη το υπόμνημα που απέστειλε το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ) για τη στρατηγική στόχευση της Δράσης. Επίσης πρέπει να αντιμετωπιστεί η επικάλυψη της Δράσης από άλλα χρηματοδοτικά εργαλαία, όπως το ΕΠ Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας (CLLD Leader κλπ.) που αναμένεται να προχωρήσει σε προκηρύξεις τους πρώτους μήνες του 2018 και ο Αναπτυξιακός Ν4399/2016 που βρίσκεται σε εξέλιξη, τα οποία ενισχύουν επενδύσεις για την ίδρυση καταλυμάτων, καθώς και σχετικές με τον τουρισμό δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών με πιο ελκυστικά κριτήρια συμμετοχής σε σχέση με την προκηρυχθείσα Δράση.
- ✓ Υπήρξε εμφανής απουσία ουσιαστικής διαβούλευσης με τους τουριστικούς και μη φορείς (stakeholders) της Δράσης στο σχεδιασμό της.
- ✓ Με δεδομένη την ικανότητα υλοποίησης (capacity) των ΕΦ – Υπουργείου, για την παρούσα Δράση θα μπορούσε να εξετασθεί η περίπτωση της ανοικτής πρόσκλησης με διαδοχικές περιόδους Υποβολής Προτάσεων όπως στο H2020 της Ε.Ε και μακρόπνοο ορίζοντα τριετίας. Με τον τρόπο αυτό διαμορφώνεται ποιοτική "ζήτηση" Επιχειρηματικών Σχεδίων με σχετική ωριμότητα των επενδυτών και αποφεύγονται ανώριμα επενδυτικά σχέδια τα οποία ακόμη και αν εγκρίνονται δεν υλοποιούνται.

2. Προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης

- ✓ Στον προϋπολογισμό της Δημόσιας Δαπάνης δεν υπάρχει κατηγοροποίηση ανάμεσα στις Πολύ Μικρές και Μικρές Επιχειρήσεις με τις Μεσαίες Επιχειρήσεις.
- ✓ Στην ομάδα Περιφερειών Β (Κρήτη, Νότιο Αιγαίο, Πελοππόνησος, Δυτική Μακεδονία) θα υπάρξει πρόβλημα με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό όπως συνέβη και στη Δράση ενίσχυσης των υφιστάμενων Τουριστικών ΜΜΕ. Η εν λόγω ανισορροπή κατανομή της δημόσιας δαπάνης εκτιμάται ότι δεν θα επιφέρει το επιδιωκόμενο ουσιαστικό ποιοτικό αναπτυξιακό αποτέλεσμα.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

3. Οροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής

- ✓ Θα πρέπει να δοθούν οι απαραίτητες διευκρινίσεις με συγκεκριμένα παραδείγματα όσον αφορά την υποχρέωση υποβολής μίας και μοναδική επενδυτική πρόταση ανά Α.Φ.Μ. Ειδικότερα να διευκρινθεί το παρακάτω ερώτημα που έχουν υποβάλει μέλη του ΤΕΕ/ΤΚΜ:

Δύναται υφιστάμενη τεχνική εταιρεία που θέλει να δραστηριοποιηθεί στον τομέα του τουρισμού (θα αποκήσει ΚΑΔ) να δημιουργήσει περισσότερες από μία εταιρείες με διαφορετικά ΑΦΜ και να συμμετάσχει το πρόγραμμα, στις οποίες θα έχει άνω του 50% ή και το 100% του εταιρικού κεφαλαίου; Επίσης η υποβολή των συγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων (προτάσεων) μπορεί να γίνει σε διαφορετικές Περιφέρειες καθώς οι υπό σύσταση εταιρείες θα είναι με διαφορετικά ΑΦΜ:

4. Επιχορηγούμενες Δαπάνες-Προϋπολογισμός Επενδυτικού Σχεδίου

- ✓ Οι δαπάνες μελετών διακόσμησης είναι ασαφείς και προβληματικές. Θα πρέπει να υπάρξει σαφής περιγραφή της έννοιας.
- ✓ Στην πιστοποίηση ΣΔΠ δεν δεν διευκρινίζεται ο χρονικός ορίζοντας για την έκδοση του πιστοποιητικού στην περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του έργου δεν έχει εκδοθεί.
- ✓ Από τη στιγμή που υπάρχει ανώτατο όριο στις χρηματοδοτούμενες δαπάνες σύνταξης και παρακολούθησης του επιχειρηματικού σχεδίου στο ποσό των 4.000,00€ είναι περιττή η αναφορά στην αμοιβή συμβούλου για την υποβολή της πρότασης(επενδυτικού σχεδίου) μέχρι 1.000,00€. Αντιστοιχα αυτό δε συμβαίνει με τη μελέτη του συμβούλου για την εγκαστάσταση και πιστοποίηση ΣΔΠ όπου δίνεται μία ανώτατη τιμή στο ποσό των 3.000,00€.
- ✓ Θεωρούμε έλλειψη την απουσία δυνατότητας χρηματοδότησης για την εκπόνηση ενός marketing plan που είναι απαραίτητο για τη λειτουργία της επιχείρησης αλλά και για τη βιωσιμότητά της.
- ✓ Η πρόβλεψη ότι «*Δεν προσμετράται η πρόσληψη εργαζομένων με σχέση μισθωτής εργασίας που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού των επενδυτών – μετόχων και των ασκούντων τη διοίκηση/εκπροσώπηση της επιχείρησης*» είναι τουλάχιστον ατυχής, για τις οικογενειακές επιχειρήσεις σε μια Οικονομία με ανεργία άνω του 20%, ιδιαίτερα για την νέα γενιά, και δη των μηχανικών και σε ένα κλάδο (καταλύματα) που κυριαρχεί η «οικογενειακή» επιχειρηματικότητα. Ο εν λόγω περιορισμός δεν ισχύει στα αντιστοιχα προγράμματα του ΟΑΕΔ στο ΕΣΠΑ 2014-2020.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- ✓ Η διάκριση της επιλεξιμότητας των μεταφορικών μέσων μεταξύ των Κατ. Δαπάνης 2 και 7 είναι εν μέρει ασαφής. Πχ σε ποιους ΚΑΔ δεν μπορεί να ενταχθεί ένα μεταφορικό μέσο στην κατ. 2. Το θέμα είναι σημαντικό ειδικά για τις επιχειρήσεις εκτός καταλυμάτων, λόγω ύπαρξης του ελάχιστου κατώτατου ορίου 50% του προϋπολογισμού για το άθροισμα των κατηγοριών δαπάνης 1 και 2.
- ✓ Η επισήμανση για εφαρμογή προδιαγραφών ΚΕΠΑΤ στους ΚΑΔ που αφορούν στη δημιουργία γηπέδων 5X5, αντισφαίρισης κοκ αλλά και κολυμβητηρίων, είναι ασύμφορη και ατελέσφορη για μέγιστο Π/Υ έργων έως 400.000€.

5. Διάρκεια έργων-Χρονοδιάγραμμα

- ✓ Δεν υπάρχει αναφορά σε παρατάσεις έργων λόγω ανωτέρας βίας που είναι και κατά το νόμο σύννομη με το θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ.
- ✓ Το Υπουργείο οφείλει να δεσμευτεί για συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ένταξης των έργων ώστε να προγραμματιστούν ορθολογικά τα Επιχειρηματικά Σχέδια των υποψήφιων Δικαιούχων για την αποφυγή καθυστερήσεων, όπως συμβαίνει στις δράσεις του ΕΠΑνΕΚ που προκηρύχθηκαν το Φεβρουάριο του 2016.
- ✓ Να επενεξασθεί η τήρηση των υποχρεώσεων της επιχείρησης για μία πενταετία από τη λήξη του έργου, και να αντικατασταθεί με τριετία.

6. Διαδικασία αξιολόγησης.

6.1 Γενικά επί της διαδικασίας

- ✓ Η αξιολόγηση από έναν και μοναδικό αξιολογητή είναι προβληματική, ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια άνω των 100.000,00€ καθώς τίθεται εν αμφιβόλω η ίδια η ποιότητα της αξιολογικής διαδικασίας ενώ δύναται να εγείρει πληθώρα ενστάσεων, από τους απορριφθέντες υποψήφιους Δικαιούχους.
Επιπρόσθετα, θα πρέπει να βελτιωθεί σημαντικά η εκπαίδευση των αξιολογητών. Η δε απόφαση ορισμού τους θα πρέπει άμεσα να υπογραφεί και να υπάρχει ο απαραίτητος χρόνος για την εκπαίδευσή τους αλλά και τη γνώση εκ μέρους τους της Δράσης.

6.2 Κριτήρια Αξιολόγησης

- ✓ Πέρα από την έλλειψη διαβούλευσης σχετικά με τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία σημειωτένον βλέπουμε να είναι οριζόντια σε δράσεις κρατικών ενισχύσεων του ΕΠΑνΕΚ επισημαίνονται τα ακόλουθα :

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

A.1. Εμπειρία Μετόχων.

- ✓ Πρέπει να δοθούν σαφείς διευκρινίσεις. Παραθέτουμε μερικά ακραία παραδείγματα για να γίνει κατανοητό το πρόβλημα της ασάφειας:
 - α) 10 χρόνια σερβιτόρος σε ταβέρνα τουριστικής περιοχής (πχ Χαλκιδική) με εποχική απασχόληση, βαθμολογείται με 10 στο κριτήριο;
 - β) Εργαζόμενος 12 χρόνια σε επιχείρηση με δραστηριότητα επιλέξιμη από το πρόγραμμα (όχι όμως κατάλυμα ή τουριστικό γραφείο) πχ ΚΑΔ 93 (γήπεδα 5X5 ή πίστα καρτ) θα πρέπει να λάβει τη μέγιστη βαθμολογία ή όχι;
- Προτείνουμε να λαμβάνεται υπόψη η γενική επαγγελματική εμπειρία του τουρισμού συμπεριλαμβανομένων όλων των άμεσα εμπλεκομένων δραστηριοτήτων (π.χ. εστίαση). Επίσης στα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης να αναγραφεί η ύπαρξη πτυχίου /πιστοποιητικού σπουδών στο χώρο του Τουρισμού (π.χ σχολές ΟΤΕΚ, ΤΕΙ Τουριστικών Επαγγελμάτων).
- γ) Πως θα αξιολογείται η εμπειρία ενός κατοίκου εξωτερικού/αλλοδαπού/νόμιμου μετανάστη;
- δ) Προκειμένου να αποφευχθούν περιπτώσεις όπου οι μέτοχοι θα έχουν μεν εμπειρία αλλά δεν θα έχει ο νόμιμος εκπρόσωπος και αυτός που στην ουσία θα είναι ο υπεύθυνος της επιχείρησης, προτείνεται στην αξιολόγηση να συμπεριλαμβάνεται στις περιπτώσεις των Α.Ε.υποχρεωτικά και ο νόμιμος εκπρόσωπος (π.χ. περίπτωση συγγενών μετόχων μεγάλης ηλικίας σε Α.Ε. και προέδρου/Δ.Σ. άλλου προσώπου).

A2. Εξασφάλιση Ιδίας Συμμετοχής

- ✓ Το συγκεκριμένο κριτήριο χρήζει αναλυτικότερης ερμηνείας και εξειδίκευσης. Ειδικά οι κλίμακες με βαθμολογία 9, 6 και 3, περιλαμβάνουν ασάφειες, καθώς δεν προκύπτει ξεκάθαρη διάκριση από τις λοιπές κλίμακες.
- ✓ Η πρόθεση δανειοδότησης δεν μπορεί να αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης καθώς οι Τράπεζες το παρέχουν χωρίς καμία δέσμευση ακόμη και σε περιπτώσεις έγκρισης, όπου εκ των υστέρων τίθενται όροι που την καθιστούν απαγορευτική για τους νέους εν δυνάμει επιχειρηματίες με αποτέλεσμα τη συχνή υποβολή αιτημάτων τροποποίησης. επίσης θεωρούμε «άδικο» το γεγονός ότι η μέγιστη βαθμολογία κάλυψης της ιδίας συμμετοχής με υπαρκτά τεκμήρια να απέχει μόλις 4 μονάδες από την κάλυψη της με πρόθεση δανειοδότησης.

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

B1. Περιγραφή του Επενδυτικού Σχεδίου

- B1: Περιγραφή του επενδυτικού σχεδίου (Εξετάζεται και αξιολογείται η σαφήνεια και πληρότητα της περιγραφής του επενδυτικού σχεδίου)

- ✓ Το συγκεκριμένο κριτήριο εμπεριέχει υψηλότατο βαθμό υποκειμενικότητας από τους αξιολογητές, ενώ αποτελεί την αξιολόγηση της ουσίας της επένδυσης.
- ✓ Δεν περιλαμβάνονται στη διαμόρφωση της βαθμολογίας οι πολιτικές της στόχευσης του προγράμματος (πχ βιώσιμη ανάπτυξη, ποιότητα στο τουριστικό προϊόν, επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου κλπ.) αλλά και άλλα σημαντικά στοιχεία όπως η «ωριμότητα υλοποίησης», η αξία του ίδιου του επιχειρηματικού σχεδίου σαν φρέσκια ιδέα – βαθμός νεωτεριστικών στοιχείων / διαφοροποίηση κλπ. που αναφέρονται ρητώς στο κεφάλαιο για την αξιολόγηση της τροποποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
- ✓ Προτείνεται να εξετασθεί εκ νέου το καλιμπράρισμα της βαθμολογίας δεδομένου του μεγάλου εύρους τιμών στο πιο ουσιώδες ποιοτικό κριτηρίο αξιολόγησης του Επενδυτικού Σχεδίου.

- B.2 Προβλέψεις Εσόδων - Εξόδων της επιχείρησης:

- ✓ Η τεκμηρίωση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου που προβλέπεται για την αξιολόγηση του συγκεκριμένου κριτηρίου περιλαμβάνεται τόσο στο κριτήριο B1 όσο και στο κριτήριο B2. Αυτό θα δημιουργήσει σύγχυση σε επενδυτές και αξιολογητές, ενώ η επικάλυψη μεταξύ των κριτηρίων κρίνεται μη δόκιμη στη θεωρία κριτηρίων αξιολόγησης επενδύσεων.

Προτείνεται, η τεκμηρίωση των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου να αφορά μόνο στο κριτήριο B1, ενώ το κριτήριο B2 να επικεντρωθεί στο χρηματοοικονομικό σχέδιο βιωσιμότητας λειτουργίας (ακόμα και αν συμπεριλάβει και την περίοδο υλοποίησης).

7. Δικαιολογητικά υποβολής:

- ✓ Το δικαιολογητικό «Βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης» προτείνεται να αντικαταστθεί με απτά δικαιολογητικά όπως Συμβάσεις Έργου ή Παροχής Υπηρεσιών Ορισμένου/Αορίστου Χρόνου ή ΤΠΥ ώστε να αναγνωρίζετε η εμπειρία των περιπτώσεων απασχόλησης με μπλοκάκι. Με τον τρόπο αυτό θα αποφεύγονται βεβαιώσεις οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.
- ✓ Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της επαγγελματικής εμπειρίας είναι απαραίτητα για την αξιολόγηση του κριτηρίου B1. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να αποσαφηνισθεί

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ποια είναι αυτά σε αριθμό και περιεχόμενο που δίνουν τη μεγαλυτερη βαθμολογία (π.χ. με τη βεβαίωση εργοδότη, εάν ισχύσει, καλύπτεται η μέγιστη βαθμολογία του κριτηρίου; Ειδικά στις περιπτώσεις κατοίκων εξωτερικού θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η εν λόγω επισήμανση).

- ✓ Οι Υ.Δ. N1599/86 θα πρέπει να φέρουν γνήσιο της υπογραφής όπως σε όλα τα προγράμματα του ΕΠΑνΕΚ μέχρι σήμερα (εξαιρείται η Δήλωση της Ιδιότητας ΜΜΕ). Να εξαιρούνται οι Υ.Δ. N1599/86 που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή.
- ✓ Να αναφερθεί ότι κατά τη διαδικασία προσκόμισης πρόσθετων δικαιολογητικών μετά την υποβολή, θα πρέπει να διασφαλιστεί (δεν ορίζεται ρητώς):
 - Ότι τα νέα δικαιολογητικά επίσης υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ από τους υποψήφιους.
 - Ότι οι ημερομηνίες αναφοράς και έκδοσης τους θα πρέπει να είναι πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, για λόγους ίσης μεταχείρισης.Παράλληλα να ληφθεί μέριμνα να αποφευχθούν περιπτώσεις μη υποβολής δικαιολογητικών ή ελάχιστου αριθμού τους στο ΠΣΚΕ.
- ✓ Στα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της ιδίας συμμετοχής και στην περίπτωση Γ θα πρέπει να προστεθεί/οριστεί η περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων που έχουν έναρξη πριν την υποβολή του σχεδίου, με την προσκόμιση της απόδειξης πληρωμής επιλέξιμων δαπανών (αναφέρεται στα δικαιολογητικά πιστοποίησης της καταβολής στη διάρκεια υλοποίησης του έργου αλλά όχι στα δικαιολογητικά υποβολής).

8. Προκαταβολή

- ✓ Να διευκρινισθεί ότι, γίνεται δεκτή η έκδοση εγγυητικής επιστολής προκαταβολής και από Αναγνωρισμένες από την Τράπεζα της Ελλάδος Τράπεζες, καθώς και από το ΤΜΕΔΕ (πρώην ΤΣΜΕΔΕ), ή άλλα προς τούτο Ιδρύματα του Εξωτερικού για βεβαιώσεις κάλυψης ιδίας συμμετοχής.

10. Πιστοποίηση-Επαλήθευση Δαπανών-Παραδοτέα Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.

- ✓ Στα εν λόγω παραδοτέα να αναγραφεί η φράση «Ενδεκτικά» δεδομένου ότι δεν καλύπτουν πλήρως όλες τις περιπτώσεις δαπανών.
- ✓ Να διευκρινισθεί οριστικά εάν στις δαπάνες έκδοσης διαφημιστικών εντύπων και καταχωρήσεων υπάρχει υποχρέωση εμφάνισης των λογοτύπων της ΕΕ και του

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΕΣΠΑ με τη φράση συγχρηματοδότησης όπως αναφέρεται στον κανονισμό 1303/2014 (στον οδηγό αναφέρει ότι υπάρχει υποχρέωση τήρησης όλων των μέτρων και εξειδικεύει σε τρία συγκεκριμένα).

- ✓ Ισως θα πρέπει για δαπάνες κτηριακών επεμβάσεων/παρεμβάσεων άνω ενός ορίου να καθίσταται υποχρεωτική η ύπαρξη σύμβασης ανάθεσης έργου και όχι η αυτεπιστασία η οποία δημιουργεί σοβαρά ζητήματα σε περιπτώσεις απαίτησης διαχωρισμού δαπανών καθώς και ευκολίας ελέγχου λόγω μεγάλου όγκου παραστατικών με πολύ μικρά ποσά.
- ✓ Να είναι επιλέξιμη η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου υπέρ του άρτιον.

9. Θέματα δημοσιότητας και πληροφόρησης της Δράσης.

- ✓ Η έκδοση συχνών ερωτήσεων -απαντήσεων συνιστά μία καλή πρακτική. Ωστόσο θα πρέπει αυτές να εκδίδονται κάθε 15 μέρες ενώ επίσης να αποφεύγονται γενικόλογες απαντήσεις που δεν απαντούν επί της ουσίας των ερωτήσεων.
- ✓ Στην ολοκλήρωση κάθε διαδικασίας της Δράσης (υποβολή, αξιολόγηση, ολοκλήρωση) να δημοσιεύονται χρήσιμα στατιστικά στοιχεία (κατονομή ανά Περιφέρεια, ΚΑΔ, κ.λ.π.) προκειμένου ο κάθε πολίτης αλλά και οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τα αριθμητικά δεδομένα υποβολής και ολοκλήρωσης της Δράσης.
- ✓ Θεωρούμε σκόπιμο η συγκεκριμένη δράση να προβληθεί μέσω των συναρμόδιων υπουργείων και στο εξωτερικό για την έλευση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού.